

19/09/2016

שר הבריאות, מר יעקב ליצמן

שר האוצר, מר משה כחלון

ראש הממשלה, מר בנימין נתניהו

הנדון: קריסת מערכת הבריאות בישראל

שלום רב,

פרויקט "מכתבים לבריאות" הוא יוזמה פרטית של אנשים המבקשים להעלות על הכתב את סיפוריהם האישיים, כדי לחלוק עמכם את התלאות והמצוקה שנגרמו להם בשל חוסר יכולתה של מערכת הבריאות להעניק להם טיפול הולם. במכתבים אלה נפרש בפניכם את הסיפורים הכואבים מבתי החולים, המרפאות, מוקדי החירום ושאר הנציגויות שנמצאות בתחום אחריותו של משרד הבריאות. אנו תקווה שהשיתוף של סיפורים אלה יעזור לכם להבין את חומרת המצב ולפעול במלוא הנכונות והדחיפות כדי לתקנו.

לפניכם [מאמר דעה של גיא בק](#) ב"דה מרקר". ד"ר בק הוא רופא ילדים בתת-התמחות וי"ר ועדת הפריפריה בארגון "מרשם", ארגון המתמחים לרפואה בישראל, שמבהיר לנו חד משמעית שבעיות התקצוב והחוסר בתקנים בפריפריה גורמים ישירות למותם של אנשים. אנחנו שואלים ביחד איתו - למה השלטון מתמהמה וגורר רגליים ולא פועל מיידית לנוכח הסיכון הברור של חיי אדם?

"מערכת הבריאות הציבורית מדממת בפריפריה.

הפער המצער בין מרכז לפריפריה אינו מתבטא רק בלוחות אקסל ובמספרים, אלא בחיי אדם בפריפריה תוחלת החיים היא עד שמונה שנים פחות מבמרכז, ותמותת תינוקות נפוצה עד פי שניים; אלו הם תוצאה של מדיניות מתמשכת.

לפני כחודשיים החל מאבק המתמחים לרפואה לקיצור תורנויות של 26 שעות והוספת תקנים למערכת הבריאות הציבורית. בשל המחסור החריף בתקינת הרופאים בפריפריה, שעולה ביתר שאת מקולות הרופאים בשטח, הוחלט להקים ועדה ייחודית לנושא הרפואה הציבורית בפריפריה. כרופא בתת התמחות בבית חולים פריפרי, מונית לעמוד בראשה. שבועיים לתוך התחקיר במסגרת זאת, נגלתה בפני מדיניות מתמשכת של הזנחה ואפליה מודעת ומכוונת של בתי החולים בפריפריה.

הפריפריה הישראלית אינה שוליים דמוגרפיים במציאות הישראלית, גם לא ברפואה - היא חוצה את הארץ מהצפון ועוברת בבתי החולים רבקה זיו בצפת, פוריה, נהריה, העמק, ומגיעה עד לדרום שבו מצויים בתי החולים ברזילי, סורוקה ויוספטל. בתי החולים בפריפריה מעניקים שירותי רפואה ל-2.4 מיליון תושבים, המתגוררים על פני 85% משטח המדינה - ואלו סובלים מתקצוב נמוך שאינו הולם את צורכי האוכלוסייה.

ב-2011, במסגרת הסכם הרופאים שנחתם בין שר האוצר דאז, יובל שטייניץ לד"ר ליאונד אידלמן, יו"ר ההסתדרות הרפואית, סוכם כי יוקצה כסף ייעודי להוספת תקנים ועידוד מעבר של רופאים על ידי מענקי פריפריה ייחודיים — תקציב שהיה אמור להספיק לעשור. בפועל, לא מיפה אף גורם מקצועי את חלוקת

העומסים בין בתי החולים ולא את פריסת התקציב, כך שבתוך שנה נגמר התקציב הראשוני למענקים אלו. נוצר מצב שבו רוב הרופאים שנקלטו בפריפריה עם חתימת ההסכם, סיימו במהלך החמש שנים האחרונות את ההתמחות, ושוב המערכת הפריפרית מוצאת עצמה אל מול שוקת שבורה: האוכלוסייה גדלה באופן טבעי ואיתה העומסים — ותקציב אין.

המצב ההולך ומחמיר הביא לפרסום דו"ח ועדת אפק ב-2014 — הוועדה לבחינת הרחבת שירותי הרפואה בדרום. בדו"ח נקבע כי קיימים פערים משמעותיים במדדי הבריאות בין מרכז הארץ לפריפריה, ובעקבותיו פורסמה החלטת ממשלה לחיזוק הרפואה בנגב. ההחלטה כללה יצירת מנגנוני שיתוף פעולה, הגדלת כוח האדם וכן חבילת תמריצים עבור רופאים שיעברו להתגורר בפריפריה. המלצות אלה, על אף הקונצנזוס על נכונותן והנחיצות שביישומן, לא קרמו עור וגידים.

הפער המצער אינו מתבטא רק בלוחות אקסל, אלא בחיי אדם. בפריפריה תוחלת החיים היא עד שמונה שנים פחות מבמרכז, ותמותת תינוקות נפוצה עד פי שניים. הנגישות לשירותי הבריאות בפריפריה נמוכה יותר, עם פחות מחצי מיטות אשפוז לנפש מבמרכז, כשמינית מיטות שיקום לנפש, ותורים ארוכים עד פי חמישה לרפואה יועצת ובדיקות דימות מתקדמות. נגישות פחותה לרפואה משמעותה שיעור גבוה יותר באפן משמעותי של מחלות שניתנות למניעה.

בימים אלה אושר תקציב המדינה לשנים 2017–2018 וכעת, אחרי הזנחה רבת שנים, נוצרה הזדמנות אמיתית לשנות את מצב הרפואה בפריפריה, ובישראל בכלל. לא מדובר בתוספות של מיליארדי שקלים, וברור שמדובר בפתרון מורכב וארוך-טווח של הוספת תקנים וכוח אדם באופן דיפרנציאלי פרוגרסיבי. בריאות היא הבסיס לחיים ומצבה של מערכת הבריאות הציבורית הוא בגדר פיקוח נפש. הפצע המדמם של הפריפריה עשוי להפוך לכשל רב מערכתי אם לא יטופל. המפתח לשינוי נמצא בידיהם של שר הבריאות יעקב ליצמן ושר האוצר משה כחלון."

מאז שנת 1976 לא עודכנה מערכת התקינה הקובעת את מספרי הרופאים, האחיות, מיטות האשפוז ואמצעים חיוניים נוספים בבתי החולים ובמרפאות. משנה זו ועד התקופה הנוכחית, אוכלוסיית ישראל גדלה מ-3.5 מיליון איש ליותר מ-8 מיליון. כל ההבטחות להוסיף תקנים לאנשי צוות ומיטות אשפוז טורפדו בשל חוק ההסדרים ולא מומשו. מסקנות ועדת גרמן משנת 2014 לא מומשו אף הן, עקב פיזור הכנסת והממשלה וקיום הבחירות מוקדם מהצפוי.

ממשלות ישראל לדורותיהן הזניחו את תיק הבריאות. מערכת הבריאות בישראל כבר לא נמצאת "על סף קריסה", היא קורסת בפועל. כעת האחריות נמצאת בידיכם.

אנו, אזרחיות ואזרחי ישראל הסובלים מדי יום כתוצאה מההזנחה המתמשכת, דורשים להציב את שיקום מערכת הבריאות בראש סדר העדיפויות הלאומי, ולייחס לתקציב ולקשיי התפעול של מערכת הבריאות את אותה מידת חשיבות שמוענקים לתקציב ולקשיים של מערכת הביטחון. ההגנה על חייהם של אזרחי המדינה כוללת לא רק פעילות צבאית, אלא גם את השמירה על תפקודן התקין של מערכות מצילות חיים, מאריכות חיים ותומכות באיכות החיים. אנו נמשיך להזכיר לכם ולהפציר בכם להתגייס למטרה, עד שנראה שינוי לטובה מיושם בפועל.

בציפייה ובתקווה לטיפולכם המיידי,

צוות "מכתבים לבריאות"